

ΜΕΤΟΧΕΣ - ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟ

Είδη μετοχής

1) **Επιθετική ή αναφορική** → (μτφρ.) ο οποίος,α,ο, αυτός που (συνήθως εκφέρεται με άρθρο)

2) **Κατηγορηματική**¹ → να, ότι (μετά το ὄρῶ)

Επιρρηματικές²

3) **Αιτιολογική** : (μτφρ.) *γιατί, επειδή* → δηλώνει **αιτία** → απαντά στην ερώτηση: *γιατί*;

4) **Χρονική** : *όταν, μόλις, αφού* → **χρόνο** → **πότε**; (βρίσκεται συνήθως σε Αόριστο)

5) **Τροπική** : (μτφρ.) με μετοχή: -οντας/ώντας → **τρόπο** → **πώς**; (βρίσκεται συνήθως σε Ενεστώτα)
*όταν έχει άρνηση μεταφράζεται: *χωρίς να*

6) **Τελική** : *για να* → **σκοπό** (βρίσκεται σε χρόνο Μέλλοντα), (κοντά σε ρήμα κίνησης)

7) **Υποθετική** : *αν, εάν* → **προϋπόθεση**, ὄρο

8) **Εναντιωματική** : *αν και, ενώ, παρόλο που* → **αντίθεση**

Παραδείγματα

1) Ὁ φεύγων πόνους φεύγει τιμάς.

2) α) Εἶδον ὑμᾶς εἰς πολλάς συμφοράς πεπτωκότας. β) Ἀγγέλλω τούς Λακεδαιμονίους νενικηκότας.

3) Κινδυνεύσαντες ἡττηθῆναι ἀπεχώρησαν.

4) Ἀκούσαντες ταῦτα οἱ στρατιῶται παρεσκευάσαντο πρὸς μάχην.

5) Ἦλθεν ἔχων ὀλίγας ναῦς. / Τισσαφέρνης πορεύεται πρὸς βασιλέα ἰππέας ἔχων ὡς πεντακοσίους.

6) Τοῦτο λέξων ἔρχομαι.

7) Ταῦτα ποιοῦντες τά δίκαια ψηφιεῖσθε.

8) Ὀλίγοι ὄντες πολλούς ἐνίκησαν.

Παρατηρήσεις

1) Η μετοχή είναι ονοματικός τύπος του ρήματος. Άρα, α) ως επίθετο έχει 3 γένη και κλίνεται, και β) ως ρήμα έχει Υποκείμενο και Αντικείμενο ή Κατηγορούμενο.

2) Το **Υποκείμενο** της μετοχής είναι πάντα στην **ίδια πτώση**, γένος και αριθμό με τη μετοχή.

3) α) Όταν το υποκείμενο της μετοχής παίζει συγχρόνως και κάποιον άλλο συντακτικό ρόλο μέσα στην πρόταση (Υ ή Α του ρήματος), τότε η μετοχή λέγεται **συνημμένη**.

π.χ. Ἐπεμψε Θεόπομπον εἰς Λακεδαίμονα ἀπαγγελοῦντα τὰ γεγονότα

β) Αν όμως το υποκείμενο της μετοχής δεν χρησιμεύει ως τίποτα άλλο μέσα στην πρόταση, τότε η μετοχή και το υποκείμενο της μπαίνουν συνήθως σε πτώση **γενική** και η μετοχή λέγεται **απόλυτη**.

π.χ. Κρέοντος βασιλεύοντος οὐ μικρὰ συμφορὰ κατέσχε Θήβας.

Επιμέλεια: Στασινού Γεωργία

¹ Η **κατηγορηματική** μετοχή έχει **διπλή** ιδιότητα: αφ' ενός μεν εξαρτάται από κάποιο **ρήμα**, αφ' ετέρου όμως αναφέρεται και σε **ὄνομα** (στο αντικείμενο ή του υποκείμενο του ρήματος από το οποίο εξαρτάται) και του προσδίδει ένα χαρακτηριστικό γνώρισμα.

² Η επιρρηματική μετοχή ισοδυναμεί με έναν επιρρηματικό προσδιορισμό: το περιεχόμενο της μετοχής προσδιορίζει δηλαδή το περιεχόμενο του κυρίου ρήματος ως προς τον τρόπο, τον χρόνο, την αιτία κ.λπ. διευρύνοντάς το.